

ระเบียบกรมประมง

ว่าด้วยการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า
และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔
วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓
มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ เป็นบทบัญญัติอันเป็นข้อห้ามกระทำการ
ที่ใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไป แต่ไม่ใช่บังคับแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อประโยชน์
ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า
การป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือ
เพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ พนักงานเจ้าหน้าที่ชอบที่จะกระทำโดยไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด โดยความเห็นชอบ
ของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒
อธิบดีกรมประมงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า จึงออกระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่
เกี่ยวกับสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

“รัง” หมายความว่า รวมถึง แหล่งวางไข่ แหล่งเลี้ยงตัวอ่อนของสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำด้วย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมประมง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า

(๑) อธิบดี

(๒) หัวหน้าหน่วยงานในสังกัดกรมประมงที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ในเขตความรับผิดชอบ

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมประมงที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดกรมประมง ที่ได้รับการแต่งตั้งจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น ที่มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ ยกเว้นการกระทำที่เกี่ยวกับมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ การใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้กระทำตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ ถ้าไม่เป็นการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามระเบียบนี้ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

การกระทำดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการกระทำตามวรรคหนึ่งด้วย

(๑) การล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายรังของสัตว์ป่า ให้มาอยู่ในความครอบครองหรือเพื่อนำไปสู่การเพาะพันธุ์ตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมของกรมประมง

(๒) การล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายรังของสัตว์ป่า เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตราย เพื่อสงวนหรือรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเอง ผู้อื่น และหน่วยงาน เพื่อป้องกันเหตุภัยพิบัติ โรคระบาด ที่จะเกิดความเสียหายแก่สัตว์ป่า โดยต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและสมควรแก่เหตุ

(๓) การครอบครองซึ่งสัตว์ป่าที่ได้มาจากการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) และตามมาตรา ๘๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) การเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน

(๕) การปล่อยเป็นอิสระซึ่งสัตว์ป่าที่ได้มาจากการดำเนินการตาม (๓)

(๖) การกำกับ การนำเข้า หรือส่งออก หรือนำผ่านสัตว์ป่า ตามระเบียบกรมประมงว่าด้วยการนั้น

(๗) การดำเนินการฟื้นฟูประชากรสัตว์ป่า หรือการปล่อยสัตว์ป่ากลับคืนถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ หรือการครอบครองสัตว์ป่าเพื่อส่งคืนถิ่นกำเนิด ตามความร่วมมือระหว่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศที่ร่วมโครงการกับกรมประมง

(๘) การครอบครอง การปล่อย หรือทำลาย สัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าอันตราย แล้วแต่กรณี ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

(๙) การปฏิบัติตามระเบียบกรมประมง ว่าด้วยการดำเนินการแก่สัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ และค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่าที่เป็นสัตว์น้ำ ที่ออกตามความ ในมาตรา ๑๓ วรรคสอง มาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๓๙ วรรคสอง และมาตรา ๘๖ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบได้กำหนดว่าการกระทำใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีก่อนจึงจะกระทำได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบนั้นด้วย

การดำเนินการตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และระเบียบกรมประมงที่ออกตามความในมาตรา ๒๗

ข้อ ๕ กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมประมง ตามบทนิยามข้อ ๓ (๒) และ (๓) กระทำการตามข้อ ๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการตามแผนงานโครงการหรือกิจกรรม ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และให้รายงานผลการปฏิบัติงานให้อธิบดีทราบด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการแก่สัตว์ป่าเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการนอกเขตพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยงาน ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ข้อ ๖ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทนิยามข้อ ๓ (๒) และ (๓) กระทำการตามข้อ ๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการในสถานการณ์อันตราย ชุกเฉิน เร่งด่วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกระทำไปพลางก่อนได้ แล้วให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตน เพื่อขอความเห็นชอบจากอธิบดีโดยไม่ชักช้า หากไม่ได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่นั้นหยุดกระทำการทันที และแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมเท่าที่จะทำได้

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทนิยามข้อ ๓ (๔) และ (๕) กระทำการตามข้อ ๔ ซึ่งเป็นการดำเนินการในสถานการณ์อันตราย ชุกเฉิน เร่งด่วน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวกระทำไปก่อนได้ เมื่อกระทำแล้วให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งทราบโดยไม่ชักช้า เพื่อขอความเห็นชอบจากอธิบดี และให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๗ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ หรือบุคคลอื่น หรือให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่ประชาชน หรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ หากผู้ได้รับการขอความช่วยเหลือ หรือมาร่วมดำเนินการ ได้กระทำการภายในขอบเขตที่ขอความช่วยเหลือหรือความร่วมมือ แล้วแต่กรณี โดยไม่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น ผู้นั้นย่อมไม่มีความผิด

ข้อ ๘ อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติแก่สัตว์ป่าตามระเบียบนี้ ให้หมายความรวมถึงอำนาจหน้าที่แก่การกระทำแก่ซากสัตว์ป่า ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และรังของสัตว์ป่าด้วย แล้วแต่กรณี

ข้อ ๙ บรรดาการใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขอันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ ซึ่งเป็นการปฏิบัติและได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการอนุญาตให้ทางราชการกระทำการล่า เพาะพันธุ์ ครอบครอง นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า การเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า และการเรียกเก็บและชำระค่าใช้จ่าย ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน และราคาสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๔๐ ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการกระทำตามระเบียบนี้ด้วย

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ หรือวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

เฉลิมชัย สุวรรณรักษ์

อธิบดีกรมประมง